

1. kérdés: Joghatóság

A) A Brüsszel Ia. rendelet alkalmazhatósága

A joghatóságot a *Brüsszel Ia. rendelet* határozza meg (a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 2012. december 12-i, 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, a továbbiakban: *Brüsszel Ia. rendelet*), ha a W és C közötti vállalkozási szerződés a rendelet tárgyi hatálya alá tartozik.

2002. március 1-jétől a Brüsszeli Egyezmény helyébe a Brüsszel I. rendelet lépett, mely 2015. január 10-étől Brüsszel Ia. rendeletre módosult. Jelen jogesetekben vélelmezzük, hogy a Brüsszel Ia. rendelet alkalmazandó. Ezért a bírósági ítéletek és magyarázó szövegek gyakran utalnak a korábbi rendelkezésekre, melyek általában megfeleltethetők a jogszabály jelenlegi állapotának. A Brüsszel Ia. rendeletben bevezetett újításokat és változásokat kifejezetten jelöljük.

I) A Rendelet tárgyi hatálya

A *Brüsszel Ia. rendelet 1. cikk (1) bekezdése* meghatározza a rendelet tárgyi hatályát: a bíróság jellegére való tekintet nélkül alkalmazandó valamennyi polgári és kereskedelmi ügyben.

A "polgári és kereskedelmi ügyek" tág értelemben vett terminológiája – bár maga a Rendelet vagy a bírói gyakorlat nem határozza meg kifejezetten annak tartalmát – autonóm, minden nemzeti definíciótól függetlenül értelmezendő.

Magánszemélyek közötti jogviták általánosságban a Rendelet hatálya alá tartoznak. Állami szervvel kapcsolatos jogvita esetén a Rendelet kizárólag akkor alkalmazandó, ha az állami szerv nem közhatalom gyakorlása folytán került a jogvitába. (C-29/76 *LTU* sz. ügy *Luftransportunternehmen GmbH & Co KG v. Eurocontrol* [1976] ECR 1541 para 4).

A W és C közötti, töltőtoll gyártásáról és szállításáról szóló szerződés magánjogi jogalanyok közötti jogügyletet tartalmaz, így polgári ügynek minősül (tekintettel arra, hogy a *Brüsszel Ia. rendelet 7. cikk (1) bekezdésének* legalább egy esete alá tartozik). Tekintettel arra, hogy a szerződés nem tartozik a *Brüsszel Ia. rendelet 1. cikk (2) bekezdésében* meghatározott kivétel alá, a Rendelet a tárgyi hatálya alá esik.

II) A Rendelet időbeli hatálya

A *Brüsszel Ia. rendelet 81. cikke* és a *66. cikk (1) bekezdése* kijelöli a Rendelet alkalmazásának időbeli hatályát, előírva, hogy a rendelet kizárólag a 2015. január 10. napján vagy azt követően indított eljárásokra alkalmazandó.

A *Brüsszel Ia. rendelet 32. cikk (1) bekezdés (a) pontja* értelmében az eljárás attól az időponttól kezdve minősül megindítottnak, amikor a keresetlevél a bíróságra benyújtásra került, tekintet nélkül az

alperes részére való kézbesítés időpontjára.² Tekintettel arra, hogy a jogvita csak 2014 decemberében indult, vélelmezhető, hogy a keresetlevél nem érkezett meg a bíróságra 2015. január 10-ig. Ennek értelmében a Brüsszel Ia. rendelet az időbeli hatály tekintetében is alkalmazandó.

III) A Rendelet területi hatálya

A *Brüsszel Ia. rendelet* az EU 26 tagállamában alkalmazandó. Az Egyesült Királyság és Írország saját döntése alapján részt vesz a rendelet elfogadásában és alkalmazásában (vö. *Brüsszel Ia. rendelet Preambulum (40) szakaszában* foglalt *opt-in klauzula*).

Dánia nem alkalmazza közvetlenül a rendeletet (vö. *Brüsszel Ia. rendelet Preambulum (41) szakasza*). Ugyanakkor Dánia élt a Brüsszel I. Rendelet Brüsszel Ia. rendelettel bevezetett módosításai alkalmazásának lehetőségével az *Európai Közösség és a Dán Királyság közötti, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2005. október 19-én kötött megállapodás 3. cikke* szerint, *ABl. 2005, L 299/6*, melynek a hazai jogba való átültetéséről szóló értesítést megküldte az Európai Bizottság részére,

ld: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:079:0004:0004:EN:PDF>

A fentiek értelmében a Brüsszel Ia. rendelet Dániában is hatályos.

A rendelet területi hatályának íratlan szabálya a külföldi elem megléte: a *Brüsszel Ia. rendelet 4. cikke (1) bek.* és *6. cikk (1) bek.* értelmében (kivéve pl. a *Brüsszel Ia. rendelet 25. cikk (1) bekezdését* és a *18. cikket*, melyet a fél lakóhelyére való tekintet nélkül alkalmazni kell) az alperesnek elviekben az Európai Unió valamely tagállamában kell lakóhellyel rendelkeznie, és az ügy körülményei nem lehetnek tisztán hazai természetűek, vagyis az ügynek nemzetközi (nem feltétlenül európai) jellegűnek kell lennie.

Egy gazdasági társaság székhelyét a *Brüsszel Ia. rendelet 63. cikke (1) bekezdése* vagy *lagosan* a létesítő okirat szerinti székhelye, központi ügyvezetésének helye, vagy üzleti tevékenységének fő helye szerint határozza meg. Tekintettel arra, hogy C székhelye Portugáliában található és az ügy összes körülménye számos nemzetközi elemet tartalmaz (pl. Franciaország, Portugália, Spanyolország és Olaszország), az ügy a rendelet területi hatálya alá esik.

Fentiek értelmében a *Brüsszel Ia. rendelet* alkalmazandó az ügyben.

A természetes személy 'lakóhelye' kitétel a Brüsszel Ia. rendelet alkalmazásában:

A nemzetközi joghatóságot a Brüsszel Ia. rendelet, úgy mint jogelődei, a Brüsszel I. rendelet és a Brüsszeli Egyezmény, legtöbb esetben az alperes lakóhelye, némely esetben az alperes szokásos tartózkodási helye alapján határozza meg; a természetes személy nemzetiségének (közvetlenül) nincs jelentősége. Általánosságban az uniós jog önállóan értelmezi saját jogi kategóriáit, bár a természetes személy lakóhelyének értelmezése vonatkozásában a *Brüsszel Ia. rendelet 62. cikke* a megkeresett hatóságra irányadó nemzeti jogra való utalás technikáját alkalmazza (lex fori elve). Minden tagállam a saját hazai jogát alkalmazza tehát, amely országoként változik.

Az átdolgozott Rendelet fenntartotta a lakóhely definíciójának fő kritériumát a szakirodalom azon érvelése ellenére, mely szerint a lakóhely nemzeti definíciójára való utalás joghatósági összeütközést eredményezhet. (Rauscher/*Staudinger*, EuZPR, EuIPR, art. 59 Brüssel I-VO note 9; *Kropholler/v. Hein*, Europäisches Zivilprozessrecht, art. 59 EuGVO note 3).

B) Kizárólagos joghatóság

A *Brüsszel Ia. rendelet 24. cikkében* meghatározott kizárólagos joghatóság szabályai nem alkalmazandók.

C) Általános joghatóság

A *Brüsszel Ia. rendelet 4. cikk (1) bekezdése* értelmében az általános joghatóságot az alperes lakóhelye határozza meg. Tekintettel arra, hogy C nem rendelkezik lakóhellyel Franciaországban a *Brüsszel Ia. rendelet 63. cikk (1) bek.* értelmezésében, a francia hatóságok nem járhatnak el az ügyben a *Brüsszel Ia. rendelet 4. cikk (1) bekezdése* alapján.

D) Különös joghatóság

Ugyanakkor a francia hatóságok nemzetközi joghatóságát egy speciális rendelkezés megalapozhatja.

I. Fogyasztói szerződésekkel kapcsolatos különös joghatóság [*Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdése*]

A joghatóságot a *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdése* alapozza meg, amennyiben W és C közötti szerződés fogyasztói szerződésnek minősül. Ez lehetővé teszi a fogyasztó számára, hogy az áru vagy szolgáltatás nyújtója ellen akár azon tagállam szerinti bíróságok előtt, ahol a másik fél székhellyel rendelkezik, akár a másik fél székhelyétől függetlenül a saját lakóhelye szerinti bíróságok előtt indítson eljárást [*Brüsszel Ia. rendelet 18. cikk (1) bekezdés*].

A *Brüsszel Ia. rendelet 6. cikkétől* eltérően a fogyasztói szerződésekből származó igényekre vonatkozó rendelkezések alkalmazhatók az alperes lakóhelyére való tekintet nélkül, mely a szakirodalom által is elismert újítást hozott a szabályozói környezetbe. (*Pohl*, IPrax 2013, 109 (111); *v. Hein*, RIW 2013, 97 (101)). Az alperes lakóhelyétől függetlenül tehát a fogyasztó perelheti a másik felet a saját lakóhelye szerinti bíróságok előtt, melynek révén a harmadik országban székhellyel rendelkező vállalatokkal szembeni fogyasztóvédelem nagyot fejlődött.

A fentiek értelmében a *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikke és a 18. cikk (1) bekezdése* bevezetésével a szolgáltató elveszíti azokat az előnyöket, melyek a székhelye szerinti bíróság előtti eljárás esetén egyébként megilletnék.

1) A Rendelet alkalmazásának személyi hatálya

W-t a *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdése* szerinti fogyasztónak kell tekintenünk, mivel a szerződést a *17. cikk szerinti* “kereskedelmi vagy szakmai tevékenységén kívül eső céllal” kötötte. Tekintettel arra, hogy W a töltőtollat kizárólag magánlevelek és versek írására kívánja használni, melyek nem kapcsolódnak borkereskedői tevékenységéhez, fogyasztónak minősül.

Ha W mint természetes személy magán-, és üzleti céllal [(a) **variáció**, ún. ‘duális-használat’] kötötte volna a szerződést, akkor más eredményre jutnánk. Az EUB – eltérően némely nemzeti bírósági gyakorlatától – kimondta, hogy a magáncél túlsúlyának önmagában nincs jelentősége. A ‘fogyasztó’ terminológiája szűken értelmezendő, tekintettel arra, hogy a *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikke* eltér a *Brüsszel Ia. rendelet 4. cikkében* megfogalmazott általános szabálytól. Egy természetes személy ugyanis kizárólag addig a mértékig minősül fogyasztónak, amíg a fogyasztóvédelmi jogokra igényt tarthat. Abban az esetben, ha a jogügylet összes körülményét tekintve a kereskedelmi vagy szakmai használat annyira mellékes, hogy a kérdéses ügylet egészében elhanyagolható szerepet játszik, a természetes személy fogyasztónak minősül (C-464/01 sz. ügy *Gruber v. BayWa AG* [2005] ECR I-439 para 56). Feltételezzük, hogy a toll “üzleti célja” *nem teljesen elhanyagolható* esetünkben az (a) variáció alapján, ez esetben W nem fogyasztóként viselkedik, vagyis a 17. és 18. cikk nem alkalmazható.

Az eredmény ugyanaz lenne, ha W nem árulta volna el C-nek, hogy mire akarja használni a tollat [(b) **variáció**]: A fogyasztót védelem illeti pusztán azon az alapon, hogy (objektíve) *gyengébb félnek* minősül a szerződés tekintetében, mivel magáncéllal köt szerződést gazdasági társasággal. Ebből az következik, hogy elviekben irreleváns, hogy a szerződő fél tudta-e, hogy a vásárló milyen céllal vásárolja az adott terméket. Mindemellett fel kell hívni a figyelmet arra, hogy **az a vásárló, aki tudatosan állítja be magát szakembernek** a szerződéskötéskor, az szakembernek minősül: “Ilyen esetekben a fogyasztói szerződésekre irányadó különös rendelkezések ... nem alkalmazhatók ..., és a másik, jóhiszemű személyben keltett látszatra való tekintettel a természetes személyt úgy kell tekinteni, mint aki lemondott a számára védelmet nyújtó rendelkezésekről”. (C-464/01. sz. ügy *Gruber v. BayWa AG* [2005] ECR I-439 para 53).

A ‘kereskedelmi vagy üzleti tevékenységet folytató személy’ fogalma a *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bek. c) pontja* alkalmazásában: Az EUB közelmúltban hozott ítéletében kimondta, hogy a másik félnek nem feltétlenül szükséges a fogyasztótól eltérő másik tagállamban lakóhellyel rendelkeznie. A Rendelet alkalmazhatósága természetesen megköveteli a nemzetközi elem meglétét – nem feltétlenül egy másik tagállamot -, azonban ez a feltétel abban az esetben is teljesül, ha mindkét szerződő fél lakóhelye ugyanabban a tagállamban található. Ebben az esetben az EUB a nemzetközi elemet tágran értelmezi, és elegendőnek véli, ha a fogyasztói szerződés elválaszthatatlanul kapcsolódik egy másik, a fogyasztó és egy harmadik személlyel kötött szerződéshez (C-478/12 ügy, *Armin Maletic Marianne Maletic v. lastminute.com GmbH and TUI Österreich GmbH* 2013. november 14-én hozott ítélet (még nem közzétett)).

2) A Rendelet alkalmazásának a gazdasági tevékenység helye szerinti hatálya: Kereskedelmi vagy üzleti tevékenység kihelyezése a tagállamba, *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdés c) pont*

Tekintettel arra, hogy W és C közötti szerződés tárgya nem áruk részletfizetésre történő értékesítése (*Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdés a) pont*), sem hitel (*Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdés b) pont*), szükséges eldönteni, hogy C kereskedelmi vagy üzleti tevékenységet folytat-e, vagy valamilyen módon kihelyezi-e ezen tevékenységeket W lakóhelye szerinti vagy ezen felül másik tagállamokba, továbbá, hogy a szerződés a fenti tevékenységek körébe tartozik-e, *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdés c) pont*.

C vállalat töltőtollakat értékesít, melyet legyárt és elszállít a vásárló részére, vagyis kereskedelmi és üzleti tevékenységet folytat. Mivel C ezen tevékenységeket nem abban az országban folytatja, ahol W lakóhellyel rendelkezik (Franciaországban), eldöntendő, hogy C a tevékenységét kihelyezés alapján végzi-e Franciaországban.

Az egy másik tagállamra »irányuló tevékenység« terminológiájának tág megfogalmazása azt a célt szolgálja, hogy az e-kereskedelem egyre növekvő mértékét kellően figyelembe lehessen venni.³ A legfontosabb kérdés, hogy a kereskedelmi vagy üzleti tevékenység minősíthető-e akként, mint amelyet a fogyasztó székhelye szerinti tagállamba kihelyeztek. Ez azt feltételezi, hogy a szerződéskötést megelőzően a kereskedő kifejezte a kereskedelmi kapcsolatok kialakítására vonatkozó szándékát egy vagy több tagállam fogyasztóival, beleértve az adott fogyasztó lakóhelye szerinti tagállamot is.⁴ Ez számos kritérium alapján meghatározható, úgy mint "a tevékenység nemzetközi jellege, egy másik tagállamból a kereskedő székhelyére vezető útvonal közlése, a kereskedő székhelye szerinti tagállamban használt nyelvtől vagy pénznemtől eltérő nyelv vagy pénznem használata, a másik nyelven való foglalkozás lehetőségével, nemzetközi hívószámmal ellátott telefonszám közlése, az internet reklámszolgáltatás költségeinek közlése a kereskedő vagy más tagállam fogyasztói esetén a közvetítő weboldala elérésének megkönnyítése érdekében, csúcsszintű domain név használata a kereskedő székhelye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban, valamint a különböző tagállamokban lakóhellyel rendelkező fogyasztókból álló nemzetközi ügyfélkör megemlítése".⁵

C weboldala nemzetközi hívószámmal ellátott telefonszámot közöl. Ez önmagában nem perdöntő, mivel azt is jelentheti, hogy C üzleti tevékenysége nemzetközi jellegű és C székhelyétől eltérő más tagállamokba is irányul. Mindemellett pusztán ebből nem következik, hogy C kihelyezi kereskedelmi és üzleti tevékenységét a W lakóhelye szerinti tagállamba, azaz Franciaországba, ahogyan azt a *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdésének c) pontja* előírja. Tekintettel arra, hogy C weboldala több nyelven, többek között franciául is elérhető, valamint tartalmazza a székhelyének Franciaországból történő elérési útvonalát, ezt a feltevést támasztja alá, hogy C kihelyezi az üzleti tevékenységét Franciaországba, a *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdésének c) pontjával* összhangban.

³ COM (1999) 348, 17 elérhető itt: <http://www.statewatch.org/semDOC/assets/files/commission/COM-1999-348.pdf>.

⁴ C-585/08 sz. ügy és a 144/09 *Pammer és Hotel Alpenhof* [2010] ECR I12527 para 75.

⁵ C-585/08 sz. ügy és a 144/09 *Pammer és Hotel Alpenhof* [2010] ECR I12527 para 93; Kérjük vegye figyelembe: Az ítélet ellentétes a Róma I. rendelet (24) preambulumbekkezdésével: A preambulumban szerint a Brüsszel I. Rendelet és a Róma I. Rendelet párhuzamos rendelkezéseit egymással összhangban kell értelmezni, továbbá figyelembe kell venni az Európai Bizottság és az Európai Tanácsnak a 44/2001/EC sz. rendelet 15. cikkéről szóló közös nyilatkozatát, mely kimondja, hogy 'egy weboldal által használt nyelv vagy pénznem nem releváns'.

A fenti értékelést nem befolyásolja az a tény sem, hogy a weboldal nem ad lehetőséget közvetlen szerződéskötésre, ugyanakkor felhívja a fogyasztót a C-vel való e-mailes vagy telefonos kapcsolatfelvételre a tárgyalás érdekében: vitathatatlan, hogy a vállalkozó kihelyezi tevékenységét a fogyasztó tagállamába, ha a fogyasztó nyelvén kiállított katalógust küld⁶; ebben az esetben nem releváns, hogy a katalógus lehetővé teszi-e a közvetlen szerződéskötést vagy sem. Ezzel azonos megítélés alá esik az elektronikus hirdetés is⁷. Az EUB kimondta, hogy *“némely kormány és fél azon korábbi nézete, [...] amely megkülönbözteti azokat az weboldalakat, melyeken elektronikusan elérhető a kereskedő és lehetőség van internetes vásárlásra egy interaktív site közbeiktatásával, azoktól a weboldalaktól, melyeken ez nem lehetséges, és kizárólag az előbbit tekinti egy másik tagállamba irányuló kihelyezett tevékenységnek, nem perdöntő.”*⁸

Az EUB kimondta, hogy a rendelkezés nem feltétlenül követeli meg, hogy a szerződést távollévők között kössék. A jogszabály szövege sem tartalmazza ezt a követelményt, és a rendelkezés eredeti céljával, a fogyasztóvédelemmel sem lenne összhangban a szűkítés. Ezt támasztja alá az is, hogy az EU módosított a Brüsszeli Megállapodás vonatkozó eredeti szakaszának szövegezésén, mely első feltételként a kereskedő kifejezetten felhívását, vagy hirdetését követelte meg a fogyasztó felé a fogyasztó lakóhelye szerinti tagállamban, másodsorban megkívánta, hogy a fogyasztó tegye meg azokat a lépéseket, melyek a szerződéskötéshez szükségesek, és amely szerződés csak a kereskedőt köti. A Brüsszel I. Rendelet a Brüsszel I. Rendelettel megegyezően egy tágabb szövegezést tartalmaz, így nem követeli meg, hogy a szerződést távolról kössék meg. (C-190/11 ügy Daniela Mühlleitner v. Ahmad Yusufi and Wadat Yusufi 2012. szeptember 6-án hozott ítélet (nem közzétett) para 35 ff.).

Ugyanakkor a szerződéskötéskor W nem látta C weboldalát, attól függetlenül lépett vele kapcsolatba. E körülmény azt a kérdést veti fel, hogy a ‘fogyasztó lakóhelye szerinti tagállamba kihelyezett tevékenység’ mint előfeltétel megköveteli-e az okozati kapcsolatot a kereskedelmi vagy üzleti tevékenység fogyasztó lakóhelye szerinti tagállamba való kihelyezésének eszköze és a fogyasztóval kötött szerződés között.

A *‘tevékenységét kihelyezi’* terminus (a 17. cikk (1) bekezdés c) pont alkalmazásának első előfeltétele) az okozati kapcsolat követelménye szempontjából irreleváns. Bár a *„ szerződés ezen tevékenységek hatálya alá esik”* fordulata (a 17. cikk (1) bekezdés c) pont alkalmazásának második előfeltétele) okozati kapcsolatot követel meg.⁹ Egyesek szerint ez íratlan követelmény.¹⁰

A fenti vélemények a Róma I. Rendelet Preambulumának (25) szakaszára hivatkoznak, amely annak 6. cikkével párhuzamosan rögzíti, hogy a fogyasztói szerződések a kereskedelmi vagy üzleti tevékenységek adott államban való üzletszerű folytatásának eredményeként jönnek létre. Eszerint

⁶ C-96/00 sz. ügy, *Rudolf Gabriel* [2002] ECR I-6373 para 44; *Magnus/Mankowski/Nielsen*, Brussels I Regulation (2012. évi 2. átdolgozott kiadás), 15. cikk 33. megjegyzés

⁷ *Leible*, JZ 2010, 272 (276); *Rauscher/Staudinger*, EuZPR, EuIPR (2011), 15.cikk Brüssel I-VO 14. megjegyzés

⁸ C-585/08 ügy és a 144/09 *Pammer and Hotel Alpenhof* [2010] ECR I12527 para 79; ismét: a Róma I. Rendelet Preambulumának (24) szakasza kiemeli, hogy az Európai Bizottság és az Európai Tanácsnak a 44/2001/EC sz. Rendelet 15. cikkéről szóló közös nyilatkozata szerint figyelembe kell venni, hogy az internetes oldal elősegíti a távollévők közötti szerződések megkötését és szerződésnek kell tekinteni bármely eszközön kötött távszerződést.

⁹ *Leible/Müller*, EuZW 2008, 26 (28).

¹⁰ BGH, 2008. szeptember 17-én hozott bírósági végzés, Az. III ZR 71/08= NJW 2009, 298; *Leible/Müller*, NJW 2011, 495 (497).

ugyanaz érvényes a *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdésének c) pontja* tekintetében.¹¹ Ezen túlmenően a *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdése* az általánostól eltérő különös joghatóságot ír elő, és mint ilyen, szűken értelmezendő.¹²

Ugyanakkor, egy nemrégiben született EUB ítélet szerint, az okozati kapcsolat követelménye éppen a célzott joghatás, a fogyasztóvédelem ellenében hat:¹³ A szolgáltató tevékenysége és a fogyasztó megrendelése közötti okozati kapcsolat követelménye bizonyítási nehézségeket okozhat, különösen azokban az esetekben, ahol a fogyasztó végül nem kötötte meg a táv-szerződést. Ezzel egy időben a fogyasztó tartózkodhat a lakóhelye szerinti bíróság előtti perléstől.¹⁴ Az EUB szerint elegendő, ha a szolgáltató kihelyezi tevékenységét a fogyasztó lakóhelye szerinti tagállamba anélkül, hogy ennek a fogyasztó tudatában lenne.¹⁵

A *„tevékenységét kihelyezi”* terminus (a *17. cikk (1) bekezdés c) pont* alkalmazásának első előfeltétele) az okozati kapcsolat követelménye szempontjából irreleváns. Bár a *„szerződés ezen tevékenységek hatálya alá esik”* fordulata (a *17. cikk (1) bekezdés c) pont* alkalmazásának második előfeltétele) okozati kapcsolatot követel meg.¹⁶ Egyesek szerint ez íratlan követelmény.¹⁷

A fenti vélemények a Róma I. Rendelet Preambulumának (25) szakaszára hivatkoznak, amely annak 6. cikkével párhuzamosan rögzíti, hogy a fogyasztói szerződések a kereskedelmi vagy üzleti tevékenységek adott államban való üzletszerű folytatásának eredményeként jönnek létre. Eszerint ugyanaz érvényes a *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdésének c) pontja* tekintetében.¹⁸ Ezen túlmenően a *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdése* az általánostól eltérő különös joghatóságot ír elő, és mint ilyen, szűken értelmezendő.¹⁹

Ugyanakkor, egy nemrégiben született EUB ítélet szerint, az okozati kapcsolat követelménye éppen a célzott joghatás, a fogyasztóvédelem ellenében hat:²⁰ A szolgáltató tevékenysége és a fogyasztó megrendelése közötti okozati kapcsolat követelménye bizonyítási nehézségeket okozhat, különösen azokban az esetekben, ahol a fogyasztó végül nem kötötte meg a táv-szerződést.

Ezzel egy időben a fogyasztó tartózkodhat a lakóhelye szerinti bíróság előtti perléstől.²¹ Az EUB szerint elegendő, ha a szolgáltató kihelyezi tevékenységét a fogyasztó lakóhelye szerinti tagállamba anélkül, hogy ennek a fogyasztó tudatában lenne.²²

Mindazonáltal az okozati kapcsolat megléte esetenként komoly bizonyítékul szolgálhat annak eldöntésekor, hogy a szolgáltató valóban kihelyezte-e a tevékenységét a fogyasztó lakóhelye szerinti tagállamba.²³

¹¹ Vö. Róma I. Rendelet preambulumának (7) szakasza, *Leible/Müller*, NJW 2011, 495 (497); *Leible/Müller*, EuZW 2008, 26 (29).

¹² BGH, 2008. szeptember 17-én hozott bírósági végzés, Az. III ZR 71/08= NJW 2009, 298 (298); *Rauscher/Staudinger*, EuZPR, EuIPR, art. 15 Brüssel I-VO note 18.

¹³ Case C-218/12 sz. ügy *Emrek* 2013. október 17-én hozott (még nem közzétett) ítélet para 24.

¹⁴ C-218/12 sz. ügy *Emrek* 2013. október 17-én hozott (még nem közzétett) ítélet para 25.

¹⁵ C-218/12 sz. ügy *Emrek* 2013. október 17-én hozott (még nem közzétett) ítélet para 26.

¹⁶ *Leible/Müller*, EuZW 2008, 26 (28).

¹⁷ BGH, 2008. szeptember 17-én hozott bírósági végzés, Az. III ZR 71/08= NJW 2009, 298; *Leible/Müller*, NJW 2011, 495 (497).

¹⁸ Vö. Róma I. Rendelet preambulumának (7) szakasza, *Leible/Müller*, NJW 2011, 495 (497); *Leible/Müller*, EuZW 2008, 26 (29).

¹⁹ BGH, 2008. szeptember 17-én hozott bírósági végzés, Az. III ZR 71/08= NJW 2009, 298 (298); *Rauscher/Staudinger*, EuZPR, EuIPR, art. 15 Brüssel I-VO note 18.

²⁰ Case C-218/12 sz. ügy *Emrek* 2013. október 17-én hozott (még nem közzétett) ítélet para 24.

²¹ C-218/12 sz. ügy *Emrek* 2013. október 17-én hozott (még nem közzétett) ítélet para 25.

²² C-218/12 sz. ügy *Emrek* 2013. október 17-én hozott (még nem közzétett) ítélet para 26.

²³ C-218/12 sz. ügy *Emrek* 2013. október 17-én hozott (még nem közzétett) ítélet para 26.

Meggyőző érv, miszerint amennyiben az okozati kapcsolat a *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikk (1) bekezdésének c) pontja* alkalmazhatóságának alapvető feltétele lenne, az visszaélésekre adhatna okot. A kereskedő könnyen érvelhetne azzal, hogy a fogyasztó nem a hirdetés alapján lépett kapcsolatba a kereskedővel. Tekintettel arra, hogy az általános szabály szerint a bizonyítási teher a felperesén van, a fogyasztó nehéz helyzetbe kerülne, ha az okozati kapcsolatot neki kellene bizonyítania.

Kérem vegye figyelembe:

A német Bundesgerichtshof előterjesztett egy kérdést előzetese döntéshozatalra az EUB-hoz. Beadványában azt kérdezte, hogy a fogyasztó perelheti –e az eladót a saját lakóhelye szerinti tagállamban, ha az eladó a fogyasztó lakóhelye szerinti tagállamba helyezi gazdasági tevékenységét a *Brüsszel Ia. rendelet 17. cikke (1) bek. c) pontja* szerint, azonban a követelés alapjául szolgáló szerződés nem közvetlenül az eladó tevékenységi körébe, hanem egy másik (már teljesedésbe ment) szerződés hatálya alá tartozik. (BGH, 2014. május 15-i bírósági végzés, Az. III ZR 255, 12).

II. Különös joghatóság a szerződésben, Brüsszel Ia 7. cikk 1. pont

A szerződéses kötelezettségekkel kapcsolatos különös joghatóságot (Brüsszel Ia 7.cikk 1. pont) felülírja a Brüsszel Ia 17. cikke, amely a fogyasztói szerződések esetén alkalmazandó különös joghatóságot szabályozza. Az (a) változatban, amikor a 17. cikk nem alkalmazható, a 7. cikk 1. bekezdés (b) pontja alkalmazható. Mivel W a tollat C milánói boltjában vette át, a szerződésből eredő összes kötelezettség teljesítésének helye Olaszország. Ezáltal a 7. cikk 1. bekezdés (b) pontja alapján az igény francia bíróság előtt nem érvényesíthető.

E) Eredmény

Ebből arra következtethetünk, hogy W csak akkor indíthat eljárást C ellen a francia bíróságok előtt (pontosabban a bordeauxi bíróságok előtt), ha a tollat (majdnem) teljesen magáncélú használatra vásárolta.

A Róma I. rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja értelmében, ha a W és C közötti szerződés alapján nem történt joghatóság választás, a bíróságnak a francia anyagi jogot kell alkalmaznia W kereseti kérelmére (a Róma I. rendelet 12. cikkének keretei között), mivel W fogyasztóként járt el, és C (szintén) ebbe az országba irányította tevékenységeit. Az (a) esetben, amikor W nem fogyasztóként jár el, a 4. cikk 1. (a) pontja és a 19. cikk 2. bekezdése az olasz jog alkalmazásához vezet.

2. kérdés: Alávetés

W Berlinben nyújtott be keresetet C ellen. C elküldi ellenkérelmét a berlini elsőfokú bíróságnak anélkül, hogy a bíróság joghatóságát vitatná. Ahogy fentebb megjegyeztük, a francia és portugál bíróságok nemzetközi joghatósággal rendelkeznek. A német bíróságoknak viszont nincs joghatóságuk, függetlenül attól, hogy C tevékenységeit ugyanolyan módon Németországba irányította, mint ahogy Franciaországban tette.

Azonban a Brüsszel I. rendelet 26. cikkének (1) bekezdése szerint a bíróság joghatóságot szerez, ha előtte az alperes perbe bocsátkozik. Ezáltal az alperes maga alapozza meg a bíróság nemzetközi joghatóságát.

A „perbe bocsátkozás” fogalmát önállóan kell meghatározni, hogy a kifejezést valamennyi tagállam ugyanúgy értelmezze. Mivel az alávetés a két fél közötti olyan eljárásra irányuló hallgatólagos megállapodás, amely azon a tényen alapul, hogy egy meghatározott bíróságnak lesz joghatósága, a „perbe bocsátkozik” kifejezést akként lehet meghatározni, hogy az az alperes jogi jelenléte az eljárásban, amely jogosultságot ad az alperesnek, hogy a polgári tárgyaláson félként járjon el. Jogilag nem relevánsak azonban az olyan cselekmények, amelyek megelőzik a tényleges védekezést, és amelyek nem a kereset elutasítását célozzák. Az alperes tehát joghatósági kifogását az ügy érdemére vonatkozó bármely védekezését megelőzően kell, hogy bejelentse. Ezt nem lehet az alávetést követően megtenni, ugyanis az alávetést a nemzeti eljárásjogok az eljáró bírósághoz benyújtott első védekezésnek tekintik.

A német jogban az ellenkérelem általában a védekezés első cselekménye (Polgári eljárásjogi kódex 277. §). C az ellenkérelmét a berlini elsőfokú bíróságnak küldte meg, az ügy érdemét vitatva, azonban az nem tartalmazott a német helyi bíróság nemzetközi joghatóságára vonatkozó kifogást. A kereset benyújtásával, C megalapozta a német bíróságok joghatóságát a Brüsszel I. rendelet 26. cikk (1) bekezdése értelmében.

Információ: A jogelőd Rendelet (Brüsszel I.) alapján vitatható volt, hogy még az olyan különös joghatóság esetén, mint a fogyasztói szerződések esetén alkalmazható joghatóságnál, az alávetésnek helye lehetett-e a perelt fogyasztó rovására. Politikailag vitatható ugyan, azonban a gyakorlat ezt lehetővé tette, köszönhetően a korábbi Brüsszel I. Rendelet 24. cikke egyértelmű szövegezésének (Case C-111/09 CPP, Vienna Insurance Group v. Bilas (2010) ECR I-4545 para 30; Musielak/Stadler, ZPO, art 24 EuGVO note 4; Kropholler/v. Hein, Europäisches Zivilprozessrecht, art 24 EuGVO note 16).

Ebben a tekintetben a Brüsszel I. szintén tartalmaz egy módosítást: a Brüsszel I. a 26. cikkének (2) bekezdése alapján a bíróság köteles tájékoztatni a fogyasztót a perbe bocsátkozás illetve annak elmaradása következményeiről. Az EU jogalkotó ezáltal tisztázta, hogy általánosságban a Brüsszel I. a 26. cikke fogyasztói szerződések esetén is alkalmazható.

Mivel ebben az ügyben W, mint fogyasztó, nem az alperes, hanem a felperes, a rendelkezésnek nincsen hatálya.

Azonban probléma adódik a ZPO 504. §-ba foglalt nemzeti védekezési klauzulából: ezen rendelkezés szerint ha a német elsőfokú bíróságnak (Amtsgerichtnek) nincsen joghatósága - legyen ennek hatásköri avagy illetékességi oka - jeleznie kell ezt a tényt az alperesnek, mielőtt megtartaná az ügy érdemi tárgyalását, illetve fel kell hívnia az alperes figyelmét a megfelelő eljárási kifogás nélküli perbe bocsátkozás következményeire. Ezen rendelkezés attól függetlenül alkalmazandó, hogy az alperes fogyasztó vagy vállalkozó, és hogy az alperest ügyvéd képviseli-e vagy sem. Még akkor is, ha a szövegezés csak hatáskört és illetékességet említ, javasolt ezt a rendelkezést mutatis mutandis a

joghatóság hiányára is alkalmazni, még abban az esetben is, ha a Brüsszel Ia rendelet alkalmazandó. Így, amennyiben, ilyen figyelmeztetés nem történt, a bíróság joghatósága nem alapozható meg (lásd ZPO 39. § 2)

Azonban ezt a megközelítést módszertani okokból el kell utasítani: a Brüsszel Ia 26. cikk (1) bekezdés 1. és 2. pontja kimerítően meghatározza az alkalmazhatóságának a korlátait azzal, hogy kimondja, nincs helye alávetésnek, amennyiben a Brüsszel Ia rendelet 24. cikke alapján más bíróság kizárólagos joghatósággal rendelkezik. Ahogy az EUMSZ 288. cikke rámutat, az EU rendeletek elsőbbséget élveznek a nemzeti joggal szemben. Ezáltal erre hivatkozás nem szükséges.

Mivel C a német bíróságok előtt bocsátkozott perbe, ezáltal a német bíróságok joghatósággal rendelkeznek.

3. kérdés: Joghatóság a tisztítási költségekkel kapcsolatos kereseti kérelem esetén

W mely bíróság előtt indíthat eljárást C ellen a tisztítási költségeit követelve?

Újra a Brüsszel Ia. rendelet alkalmazható mind tárgyi, személyi és területi hatály tekintetében [Brüsszel Ia. rendelet 1. cikk (lásd fent)].

A) Általános joghatóság

A Brüsszel Ia 4. cikk (1) bekezdése és 63. cikk (1) bekezdés a) pontja értelmében W perelheti C-t a portugál bíróságokon, függetlenül attól, hogy szerződésszegésre vagy jogellenes károkozásra alapítja az igényét. Azonban W nem szeretné a portugál bíróságok elé terjeszteni kereseti kérelmét, mivel attól tart, hogy C a „hazai pályán” előnyben lenne.

B) Különös joghatóság

I. Különös joghatóság fogyasztói szerződések esetén (Brüsszel Ia 17. cikk (1) bekezdés).

W a szerződésszegés eredményeként (hibás termék szállításából) keletkezett kárát követeli. W keresetet nyújthat be C ellen a francia bíróságok előtt a fentiek szerint (Brüsszel Ia 18. cikk (1) bekezdés).

II. Különös joghatóság jogellenes károkozás esetén (Brüsszel Ia 7. cikk (2) bekezdés)

A Brüsszel Ia rendelet 7. cikkének (2) bekezdése szerint, ha az eljárás tárgya jogellenes károkozással, vagy azzal egy tekintet alá eső cselekménnyel, vagy ilyen cselekményből fakadó igénnyel kapcsolatos, akkor a személy annak a helynek a bírósága előtt is perelhető, ahol a káresemény bekövetkezett. A káresemény szerinti különös joghatósági hely ésszerű egyensúlyt biztosít mind a felperes, mind az alperes érdekei között a joghatóság vonatkozásában. A sérelmet szenvedett fél keresetet nyújthat be azon a helyen, ahol a káresemény történt, vagy a kár bekövetkezett, mely különös joghatóság felülírja az alperes lakóhelye szerinti általános joghatóságot, ami előre nem kalkulálható a sérült fél részéről. Ugyanez vonatkozik az alperesre, aki számára a káresemény helye szerinti bíróság joghatósága kiszámíthatóbb, mint a felperes lakóhelye szerinti joghatóság.

A „káresemény” kifejezést akként kell értelmezni, hogy az magában foglal minden olyan kárért való felelősséget is, amely a Brüsszel Ia 7. cikk (1) bekezdése értelmében nem szerződésen alapul. Mivel W akként érvelhet, hogy a hibás toll szállítása nemcsak C eladóként fenálló szerződéses kötelezettségeit sérti, hanem a toll forgalmazójaként a szerződésen kívüli gondossági kötelezettségét

is, így szerződésen kívül okozott kár megtérítéséért is perelhet. A „káresemény bekövetkezésének helye” kifejezés magában foglalja a helyet, ahol a kár bekövetkezett (Erfolgsort), és azt a helyet is, ahol a károkozó esemény történt (Handlungsort). A felperes ennyiben választhat. A rendelkezés szövegezéséből egyértelmű, hogy nemcsak a joghatóság, hanem az illetékesség is szabályozott.

A hely, ahol a kár bekövetkezett, Madrid, mivel ez az a hely, ahol W a töltőtollat használta. A hely, ahol a károkozó cselekmény történt, az a hely, ahol C véletlenszerűen hozzájárult a kár bekövetkezéséhez. Mivel C nem maga gyártotta a tollat, ez csak az a hely lehet, ahol a tollat piacra bocsátotta, azaz Milánó.

Ebből következően, a spanyol és olasz bíróságoknak nemzetközi joghatóságuk lehet, míg a francia bíróságoknak, ahol W a szerződéses kötelezettségeit érvényesítheti, abból adódóan, hogy a lakóhelye vagy a gyártó lakóhelye itt van, nem lehet nemzetközi joghatóságuk.

Amennyiben W a töltőtoll gyártójával, X-szel szemben fel kívánt volna lépni, az termékfelelősségi ügyet jelentett volna. Utóbbihoz kapcsolódóan az EUB meghatározta a kár bekövetkeztének helyét: az a hely, ahol a károkozó esemény elindította azt a folyamatot amely a kár bekövetkeztéhez vezetett (*Handlungsort*), azaz a termék előállításának helye (C-189/08 ügy: *Zuid-Chemie v. Philippo's Mineralenfabriek NV/SA* [2009] ECR I-6917 13. cikk).

Ennek megfelelően a kár bekövetkezésének helye (*Erfolgsort*) az a hely, ahol a rendeltetésszerű használat mellett is bekövetkezett volna a kár, függetlenül attól, hogy a vásárló azt ténylegesen hol kívánta használni. (C-189/08 ügy: *Zuid-Chemie v. Philippo's Mineralenfabriek NV/SA* [2009] ECR I-6917 32. cikk).

Ezt a döntést azonban kritika is érte: a jogirodalom álláspontja szerint nehéz pontosan meghatározni azt a helyet, ahol a szándékolt használatra konkrétan sor került volna, és a döntés egyébként is az egyszerűbb megítélésű ügyekre irányadó (Magnus/Mankowski/*Mankowski*, Brussels I Rendelet, 5 cikk; 257c; Rauscher/Leible, EuZPR, EuIPR, 5.cikk Brüssel I-VO 86f).

Továbbá a vásárló a dolgot a gyártó szándékolt felhasználási elgondolását figyelmen kívül hagyva, sőt, akár azzal kifejezetten ellentétesen is használhatja, ami olyan kérdéseket is felvet, mint akár a majdani joghatóság kérdése. (Magnus/Mankowski/*Mankowski*, Brussels I Rendelet, 5. cikk note 257e). Ezért született a javaslat arra, hogy a *Róma II. Rendelet 5. Cikkében* foglaltakkal párhuzamos szabályozás alakuljon ki (Rauscher/Leible, EuZPR, EuIPR, 5. cikk Brüssel I-VO note 86f; Magnus/Mankowski/*Mankowski*, Brussels I Regulation, 5 cikk 257e).

Mások azzal érvelnek, hogy a Róma II. Rendelet 5. Cikk 1 a) pontja a legtöbb esetben (a vásárló szokásos tartózkodási helyét alapul véve) nemkívánatos módon eleve a felperes honossága szerinti joghatóságot keletkeztetné (*Kropholler/v. Hein*, Europäisches Zivilprozessrecht, 5. cikk EuGVO 83e).

Mindent összevetve ez az ítélet a jogvita amolyan „startkövének” tekinthető csupán (Magnus/Mankowski/*Mankowski*, Brussels I Regulation, art. 5 note 257e).

III. Megoldás “kapcsolt joghatóság” útján?

Felmerül a kérdés, hogy vajon egymással konkuráló keresetek esetén (amikor egy bíróságnak kizárólag a szerződéssel összefüggő jogvitákra vagy a károkozásból eredő jogvitákra van különös joghatósága) lehetséges-e, hogy egyazon bíróság mindkét ügyben eljárjon.

1) “Kapcsolt joghatóság” károkozások esetén

Érvelhetünk amellett, hogy a bíróság, amely a *Brüsszel I.a rendelet 7. cikk (2) bekezdése* szerint eljár egy adott ügyben, ún. kapcsolódó vagy “kapcsolt joghatósággal” is bír a szerződéses jellegű követelések terén. Ennek a megközelítésnek az az előnye, hogy az érdekeltnek nem kell követelését megosztania és akár egy olyan bírósághoz is fordulhat az eltérő jogi alapokon nyugvó követeléseivel, amely a *Brüsszel I.a rendelet 7. cikk (2) bekezdése* szerinti joghatósággal rendelkezik. Ez a megoldás határozottan javítaná az ítélkezés hatékonyságát.

Azonban a Brüsszel I.a rendelet önállóan kezeli és világosan megkülönbözteti a szerződéssel összefüggő jogviták, illetve a jogellenes károkozásból eredő jogviták esetén a joghatóságot. A rendelet 7. cikke szerinti joghatóság kivételt képez az általános joghatóságot megállapító 4. cikk első bekezdése alól, amely szerint az alperest a lakóhelye szerinti tagállam bírósága előtt kell perelni. A rendelet szerint a különleges rendelkezéseket megszorítóan kell értelmezni,²⁴ mivel a Brüsszel I.a rendelet 30. cikke sem biztosítja a csatolt joghatóság lehetőségét, sőt a rendelet 30. cikke értelmében a bíróságok eleve rendelkeznek bizonyos joghatósággal, melyet nem ruházhatnak át.²⁵

Ez alapján a károkozás kapcsán a “kapcsolt joghatóság”-ra irányuló keresetet a szerződéses jogvitákban el kell utasítani.²⁶

2) “Kapcsolt joghatóság” a szerződések esetén

Fordított esetben ez más eredményre is vezethet: W dönthet úgy is, hogy károkozásból fakadó követelésével olyan bíróság elé megy, amely a szerződéses jellegű követelések ügyében nemzetközi joghatósággal bír. Eddig az érvelésünkben leginkább a Brüsszel I.a rendelet 7. cikke (1) bekezdésében foglaltakra koncentráltunk, azonban itt az érvelés lényegi eleme a rendelet 17. cikke szerint vizsgálható fogyasztói szerződésekre kiterjedő joghatóság.

A korábban bemutatott helyzettel ellentétben ez a megközelítés kevésbé vizsgált. Különösképpen azért, mivel az EUB eddig még nem foglalt állást ebben a kérdésben. Egyesek azt gondolhatják, hogy az EUB nem fogadja el a szerződéssel összefüggő jogviták esetén a kapcsolt joghatóságot.²⁷ Azonban az EUB preferálja a szerződés megkötési helye szerinti joghatóságot, sőt azt, hogy a szerződésszegésből fakadó károk megtérítését szerződéses alapon követelhesék, mivel ott, ahol a szerződésszegés kárt okoz és ezért a kártérítési igényt jelentenek be, a szerződéses viszony válik hangsúlyossá.²⁸ Ezért megfelelőnek tűnik a szerződéses követelések és a károkozások együttes, kombinált kezelése.²⁹ Ráadásul egy ilyen kompetencia megfelelő alapot biztosíthatna egy kívánatos nemzetközi magánjogi anyagi és eljárásjogi konzisztenciának³⁰. Továbbá a jogbiztonság és a célszerű, gazdaságos ügyvitel is indokoltá teszi a kapcsolt joghatóság alkalmazását.³¹

Ha elvetnénk a kapcsolt joghatóság gondolatát a károkozások esetére a szerződéses viszonyokban releváns joghatóság kapcsán, akkor ezzel a fogyasztó védelme szenvedne csorbát.³²

²⁴ A 189/87. sz. Kalfelisügyben hozott ítélet (EBHT 1988., 5565., 5585. o.) 19. bekezdése

²⁵ A 150/80. sz. Elefanten Schuh Kft. kontra Pierrre Jacqmain ügyben hozott ítélet (EBHT 1981., 1671. o.) 19. bekezdése

Rauscher/Leible, EuZPR, EuIPR, Brüssel I-VO 5. cikke 82 pontja.

²⁶ A 189/87. sz. Kalfelisügyben hozott ítélet (EBHT 1988., 5565., 5585. o.) 19. bekezdése

²⁷ Rauscher/Leible, EuZPR, EuIPR, Brüssel I-VO 5. cikke 59 a pontja.

²⁸ u.a.

²⁹ Kropholler/v. Hein, *Europäisches Zivilprozessrecht*, EuGVO 5. cikke, 79. pontja; Wied, *Zivilprozessuale Qualifikationsprobleme im Spannungsfeld von Vertrag und Delikt* (2010), p. 109 ff.

³⁰ Rauscher/Leible, EuZPR, EuIPR, Brüssel I-VO 5. cikke 59 a pontja.

³¹ u.a.

³² Musielak/Stadler, ZPO, EuGVVO 5. cikke, 5. pontja

Összegezve, a károkozásból eredő jogvitákra a Brüsszel I.a rendelet 17. cikkének első bekezdése szerinti csatolt joghatóságot lehet alkalmazni.

Figyelem! Az Európai Unió Bírósága előtt jelenleg is folyamatban lévő C-375/13 számú (Harald Kolassa és a Barclays Bank plc) ügyben egy bécsi bíróság előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezett az Európai Unió Bíróságánál arra vonatkozóan, hogy a Brüsszel I. rendelet 15. cikke (Brüsszel I.a rendelet 17. cikke) értelmében az ügyben eljáró bíróság rendelkezik-e olyan kapcsolódó joghatósággal is, amelynek keretében a kapcsolódó károkozó ügyében is ítéletet hozhat.

Ahelyett, hogy W felosztaná követeléseit, kártérítési keresetet nyújthat be a francia bírósághoz. Emellett pedig egyidejűleg élhet W azzal a lehetőséggel is, hogy C ellen szóló ügyét általános joghatósággal bíró Portugáliába vigye (Brüsszel I.a rendelet 4. cikk első bekezdés, a 63.cikk 1. bekezdés (a)).

A Brüsszel I.a rendelet 6. cikke bekezdés b), a 4. cikk 1. bekezdés a) bekezdése illetve a Róma I rendelet 19. cikke (2) bekezdés szerint mind a francia, mind az olasz jog alkalmazható W szerződéses kártérítési követelésére, amennyiben fogyasztóként jár el; lásd. fentebb. A Róma II. rendelet 5. cikke második bekezdése alapján, a károkozásból eredő jogviták esetére ugyanez érvényes.